

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. R.**, zast. JUDr. Ladislavem Sedlákem, advokátem, se sídlem Nerudova 185, Humpolec, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2021, č. j. 41135/21/5000-10612-703694, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 5. 2023, č. j. 31 Af 82/2021-73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Ministerstvo životního prostředí poskytlo žalobci dotaci na realizaci projektu *Útěchovice pod Stražištěm – odbahnění rybníka, U Mlýna*. Po provedené daňové kontrole vyměřil Finanční úřad pro Kraj Vysočina (dále jen „finanční úřad“) žalobci odvod za porušení rozpočtové kázně. Proti tomuto platebnímu výměru žalobce brojil odvoláním. To však žalovaný zamítl. Žalobce se proto domáhal u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) zrušení tohoto rozhodnutí. Ani u krajského soudu však neuspěl. Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce kasační stížnost. Řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku je vedeno pod sp. zn. 7 Afs 240/2022.

[2] Finanční úřad dále vyměřil žalobci penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně za dobu od 1. 1. 2016 do 9. 4. 2021 ve výši 93.170 Kč. Taktéž proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil odvoláním. Žalovaný však jeho odvolání zamítl a platební výměr potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou podanou ke krajskému soudu. Ten jeho žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Tento rozsudek je předmětem přezkumu v tomto řízení.

[3] Krajský soud vyšel z toho, že penále má vůči povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně akcesorickou povahu. Sleduje tak jeho osud. Povinnost platit penále vznikne ze zákona v okamžiku, kdy je příjemce dotace v prodlení se splacením odvodu za porušení rozpočtové kázně. Krajský soud se proto nemohl věcně zabývat námitkami, které v tomto řízení žalobce vznesl proti vyměření samotného odvodu za porušení rozpočtové kázně. Může zkoumat pouze, zda existuje pravomocné rozhodnutí, kterým byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně, a zda je penále vyměřeno správně. Žalobní argumentace však směřovala výhradně k nezákonnosti vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně. Ze správního spisu proto krajský soud ověřil, že podmínka pravomocného vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně je naplněna. Žalobu, kterou žalobce brojil proti závěru správních orgánů, že se dopustil porušení rozpočtové kázně, navíc krajský soud v jiném řízení zamítl. Pravomocné rozhodnutí o vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně tak existovalo i ke dni rozhodování krajského soudu ve věci penále. Žaloba proto nebyla důvodná.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel má za to, že neporušil rozpočtovou kázeň. Proto mu neměl být vyměřen ani odvod za porušení rozpočtové kázně a ani penále, které je příslušenstvím odvodu. Tato otázka je předmětem řízení o kasační stížnosti vedeného Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 7 Afs 240/2022. Stěžovatel podává kasační stížnost ve věci penále z důvodu právní jistoty. Platební výměr na penále za prodlení s odvodem bude totiž bez ohledu na případné zrušení platebního výměru na odvod samotný nadále pravomocný a vykonatelný. Dále stěžovatel opakuje důvody, které vznesl v řízení vedeném pod sp. zn. 7 Afs 240/2022.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, případně aby ji zamítl. Důvod pro odmítnutí kasační stížnosti spatřuje v tom, že stěžovatel vůbec nerozporuje závěry napadeného rozsudku, ale závěry rozsudku krajského soudu ze dne 27. 7. 2021, č. j. 31 Af 74/2021-48, ve věci odvodu za porušení rozpočtové kázně. Kasační stížnost je proto nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Pokud by Nejvyšší správní soud kasační stížnost neodmítl, navrhuje žalovaný, aby ji zamítl. Argumentace stěžovatele totiž není důvodná, neboť se týká jiné věci, byť související. I za předpokladu, že by námitka týkající se liberace směřovala k penále (nikoliv k samotnému odvodu), nelze se s ní ztotožnit. Zákon totiž liberaci v tomto případě neumožňuje.

pokračování

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Předně se Nejvyšší správní soud vyjádří k návrhu žalovaného na odmítnutí kasační stížnosti. Je pravdou, že stěžovatel rozporuje to, že porušil rozpočtovou kázeň, což je předmětem jiného řízení vedeného Nejvyšším správním soudem. Na druhou stranu existence pravomocného rozhodnutí o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně je nutnou podmínkou pro vznik povinnosti platit penále, a tedy i předpokladem vydání platebního výměru na penále. Měl-li by Nejvyšší správní soud přistoupit na výklad žalovaného, znamenalo by to, že by se příjemce dotace nemohl žádným způsobem bránit proti platebnímu výměru na penále (rozporoval-li by pouze to, že vůbec neporušil rozpočtovou kázeň, a tedy že nebyl naplněn základní předpoklad pro vyměření penále). I z tohoto důvodu se soudní praxe ustálila tak, že takovouto kasační stížnost lze meritorně projednat (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2020, č. j. 8 Afs 128/2018-56, jímž osmý senát obdobně pojatou kasační stížnost zamítl).

[10] Jak již Nejvyšší správní soud několikrát uvedl, stěžovatel argumentuje pouze tak, že penále coby příslušenství sdílí osud odvodu. Má přitom za to, že ten mu byl vyměřen v rozporu se zákonem. Tuto otázku si nemůže Nejvyšší správní soud v nynější věci sám posoudit. Jedná se o otázku, která je předmětem přezkumu rozhodnutí o stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně (viz rozsudek NSS ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Afs 4/2012-33).

[11] Stěžovatel tak mohl být se svojí námitkou teoreticky úspěšný, jen pokud by uspěl v řízení vedeném sedmým senátem. To se však nestalo. Sedmý senát se totiž s argumentací stěžovatele neztotožnil, a proto jeho kasační stížnost zamítl (viz rozsudek NSS ze dne 20. 2. 2024, č. j. 7 Afs 240/2022-23). Předpoklad pro vyměření penále spočívající v existenci pravomocného rozhodnutí o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně je tak naplněn. Za této situace nemusel Nejvyšší správní soud vyčkat rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 6 Afs 292/2018, neboť výsledek projednávané věci není závislý na tom, jak rozšířený senát posoudí otázku, zda je důvodem pro zrušení rozhodnutí o penále zrušení rozhodnutí o odvodu, ke kterému došlo až po vydání rozhodnutí o penále. Žádné další námitky stěžovatel neuplatnil.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2024

Eva Šonková
předsedkyně senátu